

TILSYN VED AVINOR AS, TRONDHEIM LUFTHAVN VÆRNES

Virksomhet:	Avinor AS	Repr. fra bedriften:	Lasse Bardal, Johan Vemundstad, Hans Hogstad
Tidsrom for tilsynet:	12.03.08	Inspektør fra Fylkesmannens miljøvernavdeling:	Anne Sundet Tangen
Tillatelse av:	16.06.2006	Fra Statens forurensningstilsyn:	Ingegerd Aanonsen Geir Tovslid

Rapportens innhold :

Denne rapporten beskriver funn innen følgende kontrollerte område: internkontroll, drift og avfallsbehandling ved Trondheim lufthavn Værnes.

Hovedkonklusjon :

Følgende avvik ble påvist:

1. Det er ikke gjennomført en risikovurdering med hensyn på ytre miljø ved Trondheim lufthavn Værnes.
2. Det er ikke etablert mål for ytre miljø ved Trondheim lufthavn Værnes.
3. Det foreligger noen brudd på utslippstillatelsen.

Følgende anmerkninger ble gjort på tilsynet:

1. Ledelsens gjennomgang omfatter i liten grad ytre miljø.
2. Bedriften mangler prosedyrer for kalibrering av mengdemåler for avløp til kommunalt nett.

Utarbeidet dato :

Godkjent dato:

kontrollør

nestleder

---

1. Innledning

Tilsyn gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av regelverket overholdes. Tilsyn fokuserer på overholdelse av krav og tilsynsrapporter beskriver evt. avvik og anmerkninger som avdekkes under tilsyn, og er gjeldende for det kontrollerte område. Slike rapporter gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens HMS-arbeid.

Denne rapporten er skrevet etter et varslet tilsyn ved Avinor AS, Trondheim lufthavn Værnes gjennomført av Fylkesmannens miljøvernavdeling i samarbeid med Statens forurensningstilsyn.

Rapporten omhandler funn på områdene internkontroll/HMS og forurensning/ytre miljø. Generelt omfatter funn både avvik og anmerkninger. Definisjonene på avvik og anmerkninger er som følger:

- AVVIK defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- ANMERKNINGER er et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for tilsynet var:

- Utslippstillatelse for Trondheim lufthavn Værnes av 16.06.2006,
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften),
- Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven),
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften),
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften),
- Forskrift om begrenning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften),
- Rapport datert 21.08.2007 om miljøovervåking ved Trondheim lufthavn Værnes for sesongen 2006/2007 (Bioforsk rapport vol. 2 nr. 82 2007), oversendt i brev av 25.09.2007,
- Årsrapport 2006/2007 for Trondheim lufthavn Værnes, oversendt i brev av 29.06.2007,
- Utvalgte interne prosedyrer/dokumenter hos Avinor AS (Ledelsens gjennomgåelse, Planlegging og gjennomføring av risikoanalyser, Grovanalyser, Miljøhandlingsplan for Trondheim lufthavn Værnes, Lokalt regelverk – Ytre miljø).

3. Tilsynets omfang

Følgende områder ble dekket under tilsynet:

- internkontroll/HMS,
- rutiner for avising av fly og bane,
- brannøvingsfelt,
- overvåking av utslipp,
- avfallsbehandling,
- drift av anlegg.

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under tilsynet:

Avvik 1

Det er ikke gjennomført en risikovurdering med hensyn på ytre miljø ved Trondheim lufthavn Værnes.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2. ledd punkt 6.

Kommentar:

I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2. ledd punkt 6 skal Trondheim lufthavn Værnes kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Lufthavnen har ikke gjennomført en slik risikovurdering med hensyn på ytre miljø.

Avvik 2

Det er ikke etablert mål for ytre miljø ved Trondheim lufthavn Værnes

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2. ledd punkt 4.

Kommentar:

I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2. ledd punkt 4 skal Trondheim lufthavn Værnes fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet. Under inspeksjonen kunne ikke lufthavnen ikke framvise mål for ytre miljø.

Det er utarbeidet en miljøhandlingsplan for lufthavnen. Denne er fra 2006, men er ikke oppdatert.

Avvik 3

Det foreligger noen brudd på utslippstillatelsen.

Avvik fra: utslippstillatelse for Trondheim lufthavn Værnes av 16.06.2006 pkt. 6.1, 6.3 og 11.2.

Kommentar:

I utslippstillatelsens pkt 6.3 er det stilt krav til at "Det skal gjennomføres gjødsling av kantarealene ved rullebanen og arealer for øvrig som mottar overvann inneholdende avisingskjemikalier, for å øke nedbrytingen av avisingskjemikaliene". Forslag til tiltak med gjødsling ble framlagt av Avinor i forbindelse med at søknad om utslippstillatelse ble fremmet 30.01.2003. På tilsynet ble det avdekket at kravet om gjødsling ikke er fulgt opp av Avinor i løpet av de siste årene.

Utslippstillatelsens pkt. 6.1 angir følgende om nødoverløp til Stjørdalselva: "Nødoverløp fra plattformen til Stjørdalselva skal kun brukes i nødsfall. Slike hendelser skal journalføres." Miljøovervåkingsrapporten for Værnes for 2006/2007 opplyser at det har vært 8 – 9 episoder med overløp til Stjørdalselva fra kum ved avisingsplattformen. Disse hendelsene er ikke journalført hos Avinor. Avinor har ingen jevnlig kontroll eller overvåking av dette overløpet. Nødoverløpene er heller ikke tatt inn i Avinor sitt avviksbehandlingsystem benevnt Mesys. Nødoverløpene, ei heller noe annet av innholdet i miljøovervåkingsrapporten, er tatt inn i miljøhandlingsplanen for Værnes.

Kravene til årsrapportering for Trondheim lufthavn Værnes framgår av utslippstillatelsens pkt. 11.2: "Rapport for siste avisings sesong skal oversendes Fylkesmannen innen 1. juli hvert år. Rapporten skal gjøre rede for forbruk og utslipp av fly- og baneavisingsvæske (både forbruk pr. måned og for sesongen) herunder oppsamlingsgrad, overvåkingsresultater, avfallsmengder, energiforbruk, samt oppsummering av arbeidet med substitusjon av kjemikalier. Eventuelle hendelser eller uregelmessigheter knyttet til utslipp (for eksempel nødoverløp) skal oppsummeres i rapporten i tillegg til ordinær varsling, jf. Pkt. 8.2." Nødoverløpene til Stjørdalselva som er beskrevet i miljøovervåkingsrapporten for 2006/2007 er ikke tatt inn i årsrapport for Trondheim lufthavn Værnes for 2006/2007 slik det er krav om.

I årsrapport for 2006/2007 er matavfall oppgitt som en av avfallstypene ved lufthavnen. Det er ikke oppgitt mengder matavfall i årsrapporten. På tilsynet ble det oppgitt at matavfallet hentes separat og går til gjenvinning. Det inngår ikke i avtalen som er inngått med avfallsoperatør for de andre avfallstypene ved lufthavna. Mengdene med matavfall skal rapporteres i forbindelse med årsrapporteringen, selv om dette inngår i egen ordning.

5. Anmerkninger

Følgende anmerkninger ble gjort på tilsynet:

Anmerkning 1

Ledelsens gjennomgang omfatter i liten grad ytre miljø.

Kommentar:

I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2. ledd punkt 8 skal Trondheim lufthavn Værnes foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt. Dette gjøres blant annet ved ledelsens gjennomgang. Rapport fra ledelsens gjennomgang ved lufthavnen for 2007 viser at denne gjennomgangen i liten grad omfatter ytre miljø.

Anmerkning 2

Bedriften mangler prosedyrer for kalibrering av mengdemåler for avløp til kommunalt nett.

Kommentar:

Det er nylig installert mengdemåler på avløpsvannet fra flyavisingsplattformen til kommunalt avløpsnett. Måleren ble kalibrert i forbindelse med installering. Kalibrering må skje jevnlig for at måleren skal vise riktig resultat over tid. Det må utarbeides skriftlige prosedyrer for kalibrering av måleren.

6. Andre forhold

Tilsynet var forhåndsvarslet, og inngår i en nasjonal tilsynsaksjon rettet mot flyplassene i regi av Statens forurensningstilsyn og fylkesmennene.

Det ble gjennomført samtaler med lufthavnsjef, sikkerhets- og kvalitetssjef, samt driftssjef i kontorlokalene hos Avinor først, deretter ble det foretatt en befaring på anlegget (brannøvingfelt, avisingsplattform, utslippskum, verksted). Tidsplan for tilsynet følger i vedlegg.